رویکرد

پالس‌های ایرانی-امریکایی برای احیای برجام مرگ مغزی

کمتر از ۴۰ روز تا انتخابات ریاست جمهوری امریکا مانده و معلوم نیست که نامزد دموکرات‌ها در صورت پیروزی چه سیاستی در قبال برجام به کار خواهد گرفت. مقامات وزارت خارجه ایران بار دیگر از سر ذوق زدگی پالس‌های مثبتی را به واشنگتن برای احیای برجام در حال احتضار ارسال می‌کنند. محمدجواد ظریف، وزیر خارجه گفته که اگر امریکا می‌خواهد به توافق اتمی بازگردد باید خسارات وارده به ملت ایران را پرداخت کند، نماینده ایران در سازمان ملل هم از شروط تهران در صورت بازگشت امریکا به تعهداتش خبر داده است.

در شرایطی که دولت دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا به فشار حداکثری به ایران برای آوردن این کشور به پای میز مذاکره ادامه می‌دهد، برخی مقامات ایران از هم اکنون برای فردای پس از انتخابات نوامبر برنامه چیده‌اند.

محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران که بارها تأکید کرده هیچ بندی به برجام اضافه نخواهد شد، روز جمعه درباره توافقات احتمالی تهران و واشنگتن پس از انتخابات ریاست جمهوری امریکا، گفت: «بازگشت امریکا به توافق هسته‌ای اولین اقدامی است که آنها باید انجام دهند. برای این بازگشت، امریکا باید خساراتی را که به ملت ایران وارد کرده و همچنین اقداماتی را که در جهت تضعیف توافق هسته‌ای انجام داده است جبران کند.» ظریف در مصاحبه با خبرگزاری اسپوتنیک درباره استفاده ایران از انرژی اتمی گفت: «ما معتقدیم همه کشورها حق استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای از جمله غنی‌سازی اورانیوم را دارند و این حق باید به روشی شفاف و مطابق با مقررات صادر شده از سوی آژانس انرژی هسته‌ای اعمال شود. کشورهای غربی برخوردی دوجانبه با این موضوع دارند».

ظریف گفت: «اگر کنترل مشابهی که در مورد ایران انجام می‌شود، بر سایر کشورهایی که می‌خواهند برنامه هسته‌ای پیشرفته داشته باشند، برقرار شود، جامعه بین‌المللی در صلح خواهد بود». ظریف در حالی می‌خواهد به برجام تنفس مصنوعی بدهد که مقامات امریکایی با افزایش دامنه تحریم‌ها، گفته‌اند که چیزی از برجام باقی نمانده که دموکرات‌ها بتوانند به آن بازگردند. حتی دولت امریکا هفته گذشته به‌رغم مخالفت‌های جهانی، سیستم مکانیسم ماشه را برای بازگرداندن تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران فعال و دوباره تعدادی از نهادها و شخصیت‌های ایرانی را تحریم کرد.

■ پیام‌های دوجانبه

همزمان با اظهارات ظریف، مجید تخت روانچی، نماینده ایران در سازمان ملل هم گفت که در صورت پیروزی جو بایدن در انتخابات امریکا و تمایل واشنگتن برای بازگشت به برجام، ایران شرایطی خواهد داشت. تخت‌روانچی پنج‌شنبه شب در مصاحبه با شبکه بی‌بی‌سی گفت: «اولین شرط ایران این است که دولت جدید امریکا تعهد کند نقض برجام - توافق اتمی ایران و قدرت‌ها - تکرار نخواهد شد. شرط دوم رسیدگی به خساراتی است که ایران از نظر مالی و رنج انسانی به خاطر تحریم‌ها متحمل شده است». او جزئیات بیشتری در مورد درخواست غرامت از امریکا ارائه نکرد. تخت‌روانچی همچنین در ادامه گفت: «اگر امریکا با محقق کردن این شروط قول بازگشت به اجرای کامل برجام را بدهد ایران هم مجدداً آماده اجرای کامل توافق هسته‌ای خواهد بود.» علاوه بر مقامات ایران، از سوی امریکایی‌ها هم پیام‌هایی در رابطه با تقویت توافق هسته‌ای ایران به گوش می‌رسد. همچنان که تونی بلینکن، مشاور سیاست خارجی جو بایدن، نامزد دموکرات‌ها در انتخابات ریاست جمهوری نوامبر، هفته گذشته در مصاحبه با شبکه سی‌بی‌اس گفت که اگر بایدن به قدرت برسد و اگر ایران به اجرای کامل تعهداتش بازگردد، امریکا هم چنین خواهد کرد. او گفت: «اما ما از آن (برجام) به عنوان یک سکو استفاده خواهیم کرد، با متحدان و شرکای خود همکاری خواهیم کرد تا آن را تقویت و بلندمدت‌تر کنیم.»

مقامات وزارت خارجه در شرایطی از احیای برجام سخن می‌گویند که این توافق در مدت پنج سال گذشته، به دلیل تحریم‌های امریکا هیچ دستاوردی برای ایران نداشته و به گفته برخی مقامات دولت یازدهم برجام در «آی‌سی‌یو» به سر می‌برد. شروط مقامات ایرانی در حالی است که جو بایدن هم موضع مشخصی درباره تعهدات امریکا در بازگشت مجدد به برجام اتخاذ نکرده است و حتی برخی مقامات امریکایی اعلام کرده‌اند که در صورت ورود بایدن به کاخ سفید دامنه تحریم‌های ایران همچنان حفظ خواهد شد و دولت دموکرات علاوه بر مسائل هسته‌ای، رفتارهای منطقه‌ای ایران را نیز در توافق جدید احتمالی مدنظر قرار خواهد داد. خود بایدن و مشاورانش در سیاست کلی حمایت از امنیت رژیم صهیونیستی، بر این باورند که باید رفتارهای منطقه‌ای و برنامه موشکی ایران تحت کنترل شدید قرار بگیرد.

چالش

کمک به لبنان به شرط اصلاحات امریکایی

نوک پیکان غربی شکل‌دهی به ساختار جدید سیاسی لبنان را فرانسوی‌ها به عهده گرفته‌اند اما این به معنای بیکار نشستن امریکایی‌ها و اعراب نیست. معاون وزیر خارجه امریکا تأکید کرد اگر رهبران سیاسی لبنان به تغییر و اصلاح پایبند باشند، واشنگتن به این کشور کمک خواهد کرد. از میان اعراب از ژست تهاجمی عربستان نسبت به حزب‌الله که بگذریم، مصری‌ها هم ظاهراً به پرونده ورود کرده‌اند.

دیوید هیل، معاون وزیر خارجه امریکا تأکید کرد اگر رهبران سیاسی لبنان به تغییر و اصلاح پایبند باشند، واشنگتن به این کشور کمک خواهد کرد. دیوید هیل، معاون وزیر خارجه امریکا در جلسه سنا گفت: زمانی که رهبران سیاسی لبنان به تغییر و اصلاحات پایبند باشند، واشنگتن به این کشور کمک خواهد کرد. وی گفت که امریکا از نفوذ خود برای مجازات کسانی که با حزب‌الله لبنان همکاری می‌کنند، استفاده خواهد کرد. اما از دیگر ویژگی‌های این دوره کابینه‌سازی در لبنان ورود مصر به این داستان است که احتمالاً نقشی را بر عهده گرفته است که عربستان باید بازی می‌کرد و دیگر توان بازی کردنش را ندارد. رئیس پارلمان لبنان روز جمعه با سفیر مصر در بیروت دیدار و درباره تلاش‌ها برای تشکیل دولت لبنان بحث و گفت‌وگو می‌کند. به گزارش اسکای‌نیوز محور دیدار دو طرف تلاش‌های صورت گرفته برای تشکیل دولت لبنان با ریاست مصطفی ادیب، نخست‌وزیر مکلف است. به گفته منابع هنوز هیچ‌گونه پیشرفت قابل توجهی در تماس‌ها و مواضع طرف‌های سیاسی درباره ساختار دولت مصطفی ادیب حاصل نشده است و مصری‌ها امیدوارند با ورود تا حد ممکن میان نیروهای متحد حزب‌الله تفرقه بیندازند.

■ تکذیب درخواست فرانسه

وزیر امور خارجه ایران در پاسخ به این سؤال که برخی از رسانه‌های منطقه مدعی شده‌اند که دولت فرانسه از شما خواسته که در جریان این سفر با مقامات روسیه در مورد لبنان صحبت کنید، خاطرنشان کرد: بعضی خبرهایی که می‌شنوم برای خودم نیز خنده‌دار است، چنین چیزی صحت ندارد. محمدجواد ظریف اظهار کرد: احتمال دارد که در جریان این سفر با دوستان روس خود در مورد لبنان صحبت کنیم، ولی از موضوعات دارای اولویت در دستور کار ما نیست و از زمان سفر به لبنان تا به امروز با فرانسوی‌ها در مورد موضوع لبنان گفت‌وگویی نداشته‌ام.

■ خشم طرفداران مقاومت

دوم مهرماه ملک سلمان در سخنانی در هفتادوپنجمین مجمع عمومی سازمان ملل به ایران و حزب‌الله لبنان تاخت که این هجمه سعودی خشم طرفداران مقاومت را به شدت برانگیخت. پادشاه سعودی در ادعایی تکراری، حزب‌الله را یک سازمان «تروریستی» خواند و خواستار «خلع سلاح» گروه مقاومت اسلامی لبنان شد. کاربران و فعالان شبکه‌های اجتماعی با راه‌اندازی هشتگ «کلنا مقاومه» (همه ما اهل مقاومت هستیم) به مواضع خصمانه «سلمان بن عبدالعزیز» پادشاه سعودی واکنش نشان داده و آن را به شدت محکوم کردند. کاربری در این باره نوشته است که «مقاومت به‌رغم مظلومیتش قدرتمند است که این نشانه حقانیت و درستی راه مقاومت است.»

آماده‌باش جنگی پنتاگون برای استقرار دموکراسی در امریکا!

در داخل پنتاگون بحث‌ها بر سر این بالا گرفته که اگر ترامپ کاخ سفید را ترک نکند، چه باید کرد؟!

گزارش یک
آزاده سادات عطار

شرایط هم در خیابان‌های امریکا پر تنش است و هم در سطوح سیاسی. در شهر لویزویل، در پی قتل دختری سیاهپوست، مردم خشمگین از رأی دادگاه دو افسر پلیس را هدف گلوله قرار دادند. در سیاتل نیز، انتشار ویدئوهایی از رفتار خشونت بار پلیس با معترضان به شدت احساسات عمومی را جریحه‌دار کرده است. در سطوح سیاسی بالا هم، رئیس جمهور امریکا با گفتن اینکه نتایج انتخابات، انتقال قدرت نیست، باعث شده نگرانی‌ها درباره اینکه ترامپ حاضر نشود به راحتی کرسی ریاست جمهوری را ترک کند، بیشتر شود تا جایی که حتی احتمال متوسل شدن ترامپ به استفاده از ارتش برای سرکوب اعتراضات خیابانی پس از انتخابات، به دغدغه وزارت دفاع تبدیل شده است.

مدت زمان چندانی به برگزاری انتخابات ریاست جمهوری ۳ نوامبر (۱۳ آبان) در امریکا باقی نمانده است اما دیگر نمی‌توان ناآرامی‌ها در این کشور را به حیطه سیاسی یا اجتماعی محدود کرد. آتش خشم عمومی که در پی قتل جرج فلوید سیاهپوست شعله‌ور شد، خاموشی ندارد و خشونت پلیس، بار دیگر در دو نقطه از امریکا، عاملی برای متشنج شدن اوضاع شده است. حکم شامگاه چهارشنبه دادگاهی در ایالت کنتاکی شهر لویزویل در تبرئه یکی از دو پلیسی که در قتل برونا تایلور، دختر ۲۶ساله سیاهپوست نقش داشتند، بار دیگر مردم را به خیابان کشاند. با وجود فرمان منع آمد و شد و حضور مردم، اعتراضات به خشونت کشیده شد و دو نفر از افسران پلیس به ضرب گلوله زخمی شدند. پلیس معترضان را به اجتماع غیرقانونی، عدم پراکندگی و شورش درجه اول متهم کرد و نیروهای پلیس برای مقابله با اعتراض کنندگان از گاز اشک‌آور و نارنجک‌های صوتی استفاده کردند. دوایت میچل، سخنگوی پلیس لویزویل پنج‌شنبه به وقت محلی گفت: «در مجموع ۱۲۷ نفر در اعتراضات شب گذشته و بامداد امروز بازداشت شدند.» شهرهایی مانند لس‌آنجلس، سیاتل، پورتلند و سن‌دیگو دیگر نقاطی بودند که مردم در اعتراض به نژادپرستی تظاهرات کردند. تایلور ماه مارس و در عملیات پلیس علیه قاچاقچیان مواد مخدر، در داخل آپارتمانش کشته شد. از آن زمان تاکنون، شهر لویزویل آماج اعتراضات ضدنژادپرستانه و مخالفت با بی‌عدالتی است.

در گوشه دیگری از امریکا، تصویر رد شدن یک افسر پلیس با دوچرخه از روی سر یک معترض در شهر سیاتل ایالت واشنگتن امریکا در جریان اعتراضات چهارشنبه گذشته به نژادپرستی، انعکاس گسترده‌ای در شبکه‌های اجتماعی داشت. این در حالی است که اداره پلیس سیاتل روز پنج‌شنبه اعلام کرد این افسر پلیس را به مرخصی فرستاده است. در ویدئوی دیگری که گفته شده مربوط به پنج دقیقه قبل است، مردی که کلاه ایمنی بر سر دارد دیده می‌شود که روی زمین افتاده و مرد دیگری برای کمک به او نزدیک می‌شود اما افسران پلیس با فریاد مانع او می‌شوند

■ انتقال قدرت وجود ندارد

سخنان دونالد ترامپ درباره آینده خود در کاخ سفید، صحنه سیاسی امریکا را هم مانند خیابان‌های شهرهای مختلف این کشور ملتهب کرده است. به طوری که علاوه بر دموکرات‌ها، جمهوریخواهان نیز به سخنان او واکنش نشان داده‌اند. ترامپ روز چهارشنبه در نشست خبری در پاسخ به این سؤال که پس از انتخابات پیش رو، آیا قدرت را واگذار خواهد کرد، نخست به انتقاد از رأی‌گیری در کشورش پرداخت و گفت: «ما ناچاریم ببینیم چه اتفاقی می‌افتد. می‌دانید که من به شدت به رأی‌گیری معترضم. آرا فاجعه‌بار هستند.» وی درباره مسالمت‌آمیز بودن انتقال قدرت نیز گفت: «صریح باشیم، انتقالی وجود نخواهد داشت بلکه شما یکی می‌دانید که نتایج آرا ادامه (این دولت) است. هیچ کسی به اندازه دموکرات‌ها این را نمی‌داند.» بسیاری از رسانه‌های امریکا ابراز نگرانی کرده‌اند که ترامپ ممکن است با دست گذاشتن روی ابهامات موجود در قانون شمارش آرای الکترال بتواند با سوءاستفاده از شرایط، از خروج از قدرت خودداری کند. روزنامه انگلیسی گاردین از سه سناریو درباره اینکه ترامپ ممکن است با استفاده از آنها از پذیرش نتیجه انتخابات امتناع کند اشاره کرده است: «نخست اینکه او ممکن است روز سوم نوامبر، قبل از اتمام شمارش آرا اعلام پیروزی کند. یا اینکه با مجلس‌های قانونگذار در سطح ایالتی همکاری کرده و الکتورهای جمهوریخواه را جایگزین الکتورهای دموکرات کند. سومین احتمال هم این است که مایک پنس، معاون رئیس جمهور امریکا ممکن است یک قانون مصوب سال ۱۸۸۷ موسوم به «قانون شمارش آرای الکترال» را به نفع دولت ترامپ تفسیر کند.»

■ باید برای هر کار ترامپ آماده باشیم

برنی سندرز، سناتور ایالت ورمونت و از منتقدان سرسخت ترامپ در توئیتر نوشت: «سال ۲۰۱۶ یعنی زمانی که ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری امریکا پیروز شد اعلام کرد که میلیون‌ها نفر در انتخابات به صورت غیرقانونی شرکت کرده‌اند. حالا شما تصور کنید ترامپ در سال ۲۰۲۰ پس از شکست در انتخابات دست به چه اقداماتی خواهد زد.» سندرز هشدار داد: «ما باید این واقعیت را درک کنیم و آماده باشیم که ترامپ برای حفظ قدرت ریاست جمهوری هر کاری را که لازم باشد انجام خواهد داد.»

موضع‌گیری ترامپ فقط واکنش دموکرات‌ها را به دنبال نداشته است بلکه میان جمهوریخواهان نیز پذیرفته نیست. کیلی مک انانی، سخنگوی کاخ سفید در نشست خبری در کاخ سفید گفت «رئیس جمهور نتیجه یک انتخابات آزاد و عادلانه را می‌پذیرد.» میت رامنی، سناتور جمهوریخواه نیز در پیام توئیتری نوشت: «اساس دموکراسی انتقال مسالمت‌آمیز قدرت است، بدون آن بلاروس خواهد بود.» وی معتقد است که هر پیشنهادی درباره اینکه رئیس جمهور ممکن است به قانون اساسی احترام نگذارد، غیر قابل تصور و غیر قابل قبول است.

میچ مک کانل، رهبر اکثریت سنا نیز اگرچه به صورت مستقیم از ترامپ انتقاد نکرد اما در توئیتر نوشت «برنده انتخابات سوم نوامبر در بیستم ژانویه سوگند خواهد خورد. یک انتقال قدرت منظم اتفاق خواهد افتاد، همانطور که از سال ۱۷۹۲ هر چهار سال یک بار اتفاق افتاده است.»

کارشناسان سیاسی بر این باورند، اگر نتیجه انتخابات نوامبر نزدیک باشد، ترامپ با هدف کسب آرای کافی الکترال به دادگاه شکایت خواهد کرد. لیندسی گراهام، رئیس کمیته قضایی سنا که در پی فقدان قاضی دیوان عالی، می‌تواند نقش مهمی در ابقای ترامپ ایفا کند، گفت «دادگاه عالی تصمیم خواهد گرفت و اگر جمهوریخواهان بازنده باشند، ما نتیجه را می‌پذیریم. اما ما به یک دادگاه کامل نیاز داریم.»

ریچارد ال هیسن، استاد حقوق به پایگاه آتلانتیک درباره شرایط اجتماعی در صورت نزدیک بودن نتیجه انتخابات پیش رو گفت: «ممکن است، پس از انتخابات، شاهد نزاع‌های انتخاباتی در دادگاه‌ها و خیابان‌ها باشیم.» آتلانتیک نوشت که جو بایدن نامزد دموکرات، ماهیت تهدید ترامپ را درست ارزیابی نکرده است و می‌گوید که اگر او در انتخابات شکست بخورد اما از قدرت کنار نرود، ارتش او را تا بیرون از کاخ سفید مشایعت خواهد کرد. اما واقعیت این است که اگر ترامپ بخواهد و متحدانش در حزب جمهوریخواه هم نقشی که او به آنها می‌دهد را ایفا کنند، او می‌تواند از شکل‌گیری اجماع در کنگره و مجمع گزینندگان درباره پیروزی بایدن جلوگیری کرده و به این ترتیب، از ابهام به وجود آمده برای ماندن در قدرت استفاده کند.

■ ترامپ مسالمت‌آمیز کنار نمی‌رود

مایکل کوهن، وکیل سابق ترامپ در گفت‌وگو با شبکه خبری سی‌ان‌ان گزینه ترک مسالمت‌آمیز قدرت از جانب ترامپ را رد کرد و گفت: «اگر او (ترامپ) شکست بخورد، هرگز انتقال قدرت، مسالمت‌آمیز انجام نخواهد شد. او دست از این قدرت نمی‌کشد و به سادگی قدرت را تحویل نمی‌دهد.» مقامات ارشد وزارت دفاع امریکا (پنتاگون) نیز که نخواستند نام‌شان فاش شود تأیید کرده‌اند که در بین خودشان این بحث در جریان است که اگر ترامپ در صورت شکست در انتخابات، از روز انتخابات سراسری تا روز تحلیف، به قانون شورش استناد کند و بخواهد نیروها را به خیابان‌ها بفرستد، آنها باید چه کنند.

■ تدارک کاخ سفید برای خروج ترامپ

نشریه پولیتیکو نوشت که بال غربی کاخ سفید یعنی قسمتی که دفتر رئیس جمهور در آن قرار دارد به عنوان یکی از سازمان‌یافته‌ترین و کارآمدترین بخش‌های کاخ سفید در این روزها، در حال برنامه‌ریزی‌های لازم برای انتقال قدرت ریاست‌جمهوری به جو بایدن در صورت پیروزی او در انتخابات است. کریس لیدل یکی از دستیاران ترامپ در چند هفته گذشته مشغول بررسی جزئیات مربوط به تحویل احتمالی قدرت به جو بایدن بوده است.

لیدل همچنین با رعایت ضرب‌الاجل‌های تعیین‌شده کنگره، دو گزارش در ماه‌های میلادی می و اگوست درباره نحوه انتقال قدرت تهیه کرده است. همکاری با یک مقام باسابقه دولتی که مسئولیت هماهنگی‌ها برای انتقال قدرت را به عهده دارد، از دیگر اقداماتی است که لیدل به آن می‌پردازد.

گزارش ۲

دور اول مذاکرات دوحه بدون نتیجه تمام شد

استمداد امریکا از ایران برای کمک به مذاکرات بین‌افغانی

نشست گروه‌های کاری هیئت‌های مذاکره‌کننده دولت افغانستان و طالبان بار دیگر بدون نتیجه بر سر اصول و برنامه‌های مذاکرات به پایان رسید. زلمای خلیل‌زاد، نماینده ویژه دولت امریکا در امور افغانستان خواستار گفت‌وگو با ایران در خصوص افغانستان شده و البته ایران را متهم به این کرد که می‌خواهد امریکا را در شرایط «نه پیروزی نه شکست» نگه دارد؛ اظهاراتی که نماینده ویژه ایران در امور افغانستان، آن را نشانه بارزی از عدم درک دقیق امریکا از تحولات افغانستان دانست.

مذاکرات مقدماتی صلح دولت افغانستان و طالبان که از شنبه هفته گذشته در قطر آغاز شده بود، در حالی متوقف شد که دو طرف تاکنون بر سر اصول و برنامه‌های مذاکرات نیز به توافق نرسیده‌اند. «محمد نعیم وردک» سخنگوی دفتر سیاسی طالبان گفته که نشست گروه‌های کاری هیئت‌های مذاکره‌کننده طالبان و دولت افغانستان بدون رسیدن به توافق نهایی پایان یافت. وی افزود: «گروه‌های کاری تاکنون بر سر اصول مذاکرات به توافق نرسیده‌اند، اما رایزنی‌ها برای حل اختلافات و دست یافتن به توافق در این باره ادامه دارد.» «محمد نعیم»، سخنگوی جدید دفتر سیاسی طالبان در دوحه تأیید کرده که محورهای بحث در مرحله فعلی مذاکره بر سر «دستورالعمل‌ها، اصول کاری و رفتاری» نشست‌ها است و تازه بعد از اینکه بر اصول کاری نشست‌ها توافق صورت بگیرد، روی سایر محورها، گفت‌وگو شروع می‌شود. او همچنین گفته که نظام آینده افغانستان «یک نظام استوار بر اصول دین مبین اسلام خواهد بود» که ظاهراً یکی از اختلافات میان هیئت‌های مذاکره‌کننده در مرحله کنونی هم محسوب می‌شود. برخی گزارش‌ها حاکی است که طالبان مذهب جعفری را به عنوان یکی از مذاهب رسمی افغانستان نپذیرفته است که این مسئله واکنش‌های زیادی را در افغانستان به دنبال داشت. «رحمت‌الله نبیل» رئیس سابق اداره امنیت ملی و نامزد سابق ریاست جمهوری افغانستان در پیامی از طریق توئیتر اعلام کرد: پیروان مذهب حنفی در دفاع از حقوق هموطنان شیعه خود باید صدای‌شان را بلند کنند. «محمد ناطقی» عضو هیئت مذاکره‌کننده دولت افغانستان گفته است میان گروه‌های تماس دو طرف توافق شده است که مذهب جعفری و حقوق اقلیت‌های دینی در اصول مذاکرات در نظر گرفته شود. توماس جانسون، کارشناس مسائل افغانستان گفت طالبان در مذاکرات بین‌افغانی گفته‌اند که احیای امارت اسلامی و نیز اجرای شریعت اسلامی براساس قرائت این گروه دو درخواست اساسی و غیرقابل مذاکره آنها در مذاکرات است.

■ خلیل‌زاد: می‌خواهند هزینه گزاف بپردازیم

تحت چنین شرایطی، عبدالله عبدالله، رئیس شورای عالی آشتی ملی افغانستان پیش‌بینی کرده که گفت‌وگوها می‌تواند برای مدت طولانی ادامه یابد. او تأکید کرده که جنگ دهها ساله را نمی‌توان ظرف چند روز پایان داد. به گفته عبدالله «موارد زیادی وجود دارد که باید در مورد آنها بحث شود و مذاکرات می‌تواند برای مدت طولانی ادامه داشته باشد.» بن‌بست در مرحله کنونی مذاکرات، ظاهراً امریکا را بار دیگر به فکر استفاده از ظرفیت ایران انداخته است. زلمای خلیل‌زاد، نماینده ویژه دولت امریکا در امور افغانستان روز پنج‌شنبه در نشست مجازی «مؤسسه صلح ایالات متحده» خواستار گفت‌وگو با ایران در خصوص افغانستان شد و البته همزمان، ایران را هم متهم به این کرد که می‌خواهد امریکا را در شرایط «نه پیروزی نه شکست» نگه دارد. خلیل‌زاد گفته است «ایران مایل است تا زمانی که توافقی میان امریکا و ایران حاصل شود ما را بدون اینکه پیروز شویم یا شکست بخوریم در داخل این درگیری نگاه دارد تا بهای سنگینی در افغانستان بپردازیم.» خلیل‌زاد در عین حال با دعوت ایران به کمک به روند مذاکرات گفت: «ما پیشنهاد داده‌ایم با ایرانی‌ها در خصوص این مسئله دیدار کنیم. [ایرانی‌ها] باید برای رایزنی درباره آینده افغانستان به نشست‌های مختلفی که ما و آنها حضور داریم محلق شوند.» در حالی که پیش از این هم، گزارش‌هایی درباره درخواست کمک امریکا از ایران برای کمک به مذاکرات افغانستان مطرح شده، «محمد ابراهیم طاهریان» نماینده ویژه وزیر امور خارجه ایران در امور افغانستان اظهارات غیرواقعی «زلمای خلیل‌زاد» درباره نقش جمهوری اسلامی ایران در روندهای جاری در افغانستان را غیرمسئولانه و نشانه بارزی از عدم درک دقیق امریکا از تحولات آن کشور دانست. طاهریان پنج‌شنبه شب گفت: «جمهوری اسلامی ایران رسماً و به صراحت از آغاز مذاکرات بین دولت افغانستان و طالبان حمایت و بر آمادگی خود برای پیشبرد روند صلح واقعی و پایدار در این کشور تأکید کرده و ثبات در افغانستان بخش جدایی‌ناپذیر و دائمی سیاست ما در این کشور است.» نماینده ویژه وزیر امور خارجه ایران در امور افغانستان افزود: اظهارات مطرح شده از سوی مقام امریکایی ناشی از مشخص شدن تدریجی اشتباه معماران توافق دوحه در نحوه پیشبرد روند صلح و توسل آنان به بازی سرزنش به منظور توجیه ناکارآمدی این سیاست از طریق متهم کردن دیگر کشورهاست.

دورنما

معاریو: طی چند روز صلح اسرائیل با سودان و عمان اعلام می‌شود

یک سیاست خارجی پر تنش و بی نتیجه و حالا گلی صهیونیستی که دستگاه سیاست خارجی دونالد ترامپ به شیوخ عربی زده است تنها نقطه اتکای ترامپ در سیاست خارجی اوست و کمتر از ۴۰ روز مانده به انتخابات باید هم دستگاه دیپلماسی امریکا تمام هم و غم خود را بر پیشبرد هر چه بیشتر این داستان و دستاوردسازی از آن کند. بعد از خیانت امارات و بحرین در بحث عادی‌سازی با رژیم صهیونیستی حالا روزنامه عبری زبان معاریو خبر داده است که اسرائیل طی روزهای آتی توافق صلح با عمان و سودان را اعلام می‌کند. از آن سو البته تلاش برای اقناع افکار عمومی منتقد جهان عرب هم ادامه دارد. سخنگوی کاخ سفید با سرزنش کردن سران تشکیلات خودگردان و دیگر نهادهای فلسطینی به دلیل بی‌دولت ماندن آنها تاکنون، مدعی شد که واشنگتن موافقت تل‌آویو با تصمیم مکانی تشکیل دولت مستقل فلسطین را گرفته است.

به گزارش ایسنا، روزنامه معاریو فاش کرد، طی چند روز آینده توافق‌های صلح بیشتری با کشورهای عربی محقق خواهد شد. گام بعدی در مسیر عادی‌سازی روابط میان رژیم صهیونیستی و عمان خواهد بود. معاریو نوشت: «گشایش بزرگی در روزهای اخیر در تماس‌ها میان اسرائیل و عمان حاصل شده و به زودی بیانیه‌ای درباره توافق عادی‌سازی با این کشور صادر خواهد شد. هفته آینده توافق اعلام می‌شود و اگر مشکلات فنی وجود داشته باشد هفته بعدش اعلام خواهد شد.» این روزنامه نوشت: «یکی از کشورهای دیگری که در آستانه اعلام عادی‌سازی روابط با اسرائیل طی چند روز آتی است، سودان است. تأخیر در عادی‌سازی روابط میان خارطوم و تل‌آویو بنا به ترجیح مسئولان ارشد سودانی برای اعلام عادی‌سازی بعد از تغییر دولت موقت کنونی است. اما واشنگتن فشارهای خود را بر مقامات سودانی افزایش داد تا هم اکنون توافق صلح با اسرائیل را امضا کنند و منتظر تشکیل دولت دائمی نمانند. به عنوان بخشی از معامله قرار است نام سودان از لیست تروریسم حذف شود. سودان این معامله را قبول کرده است.» همچنین رادیو «کان» رژیم صهیونیستی اعلام کرد امریکا بر قطر فشار آورده تا در ازای لغو محاصره از سوی کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، توافق صلح با رژیم صهیونیستی را امضا کند. اما منابع قطری می‌گویند دوحه این پیشنهاد را رد کرده است. پیش‌تر کلی کرفت، نماینده امریکا در سازمان ملل چهارشنبه شب گفته بود که فردا یا پس فردا کشور عرب دیگری توافق صلح با اسرائیل را امضا خواهد کرد. کرفت اظهار امیدواری کرد که عربستان سعودی نیز توافق صلح با اسرائیل را امضا کند.

■ موافقت اسرائیل با تشکیل دولت فلسطینی

«مورگان اورتگاس» سخنگوی کاخ سفید شامگاه پنج‌شنبه طی سخنرانی در همایش سالیانه روزنامه جروزالم‌پست، با بیان اینکه برقراری روابط بین رژیم صهیونیستی و کشورهای عربی قویاً به نفع امریکا است، گفت: «صلح برای اسرائیل به عنوان یکی از قوی‌ترین متحدان ما در جهان، برای امنیت ملی امریکا بسیار مهم است. ما شراکت نزدیکی با امارات و بحرین داریم، ما در آنجا نیرو و پایگاه نظامی، روابط اقتصادی و دیپلماتیک طولانی مدتی داریم.» بر این اساس، وی دیدگاه دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا به کشورهای عربی را مانند یک بنگاه‌دار توصیف کرده و اظهار داشت: «بخشی از فلسفه دولت ترامپ برای برقراری صلح، این است که شما فقط از طریق قدرت می‌توانید صلح را به دست بیاورید. شما نمی‌توانید از طریق مسامحه با دشمنان به صلح برسید.» به نوشته وبگاه جروزالم‌پست، این مقام امریکایی با ادعای اینکه سازش بین ابوظبی و منامه با تل‌آویو عصر جدیدی را در منطقه غرب آسیا آغاز کرده، افزود: «دیدگاه ترامپ برای صلح شامل تشکیل دولت فلسطین نیز می‌شود.» اورتگاس مدعی شد: «ما برای اولین بار توانستیم موافقت اسرائیل با [نقشه مکانی] یک دولت فلسطینی را دریافت کنیم. تنها کسانی که [تشکیل] یک دولت فلسطینی را به میز مذاکره آوردند، امریکایی‌ها بودند.»

■ هیچ کشور عربی میزبان فلسطینی‌ها نشد

«جبریل الرجوب» دبیر کمیته اجرایی جنبش فتح در گفت‌وگو با شبکه الاقصی - نزدیک به جنبش حماس - تصریح کرد، هیچ کشور عربی حاضر نشد نشست دبیران کل گروه‌های فلسطینی در پایتخت آن برگزار شود، ولی ترکیه از هیئت‌های فتح و حماس استقبال کرد و در جزئیات این گفت‌وگوها دخالتی نداشت. این مسئول فتح، دیدار ماه گذشته خود با «صالح العاروری» نایب رئیس دفتر سیاسی حماس را تاریخی دانست و خاطرنشان کرد، آن دیدار، باعث شد تمامی موانع از میان برداشته شود و چشم‌انداز مبارزاتی و ملی ترسیم شود. سران دو جنبش فتح و حماس روز پنج‌شنبه در استانبول نشست دیگری برگزار و در پایان بیانیه‌ای صادر کردند. آنها در این بیانیه بر لزوم کار مشترک برای دفاع از حقوق ملت فلسطین و منافع آن و مقابله با توطئه‌ها تا تحقق کامل استقلال و تشکیل کشور فلسطینی به مرکزیت قدس تأکید کردند. فتح و حماس اعلام کردند، اعلام نهایی و رسمی توافق ملی در نشست دبیران کل گروه‌های فلسطینی تحت نظارت محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان خواهد بود و حداکثر زمان اعلام آن اول اکتبر است.

اخبار کوتاه

■ قطر ریاست اتحادیه عرب را رد کرد

دولت قطر ریاست یکصد و پنجاه و چهارمین دوره اتحادیه عرب در سطح وزیران این اتحادیه به جای تشکیلات خودگردان فلسطین را رد کرد. تشکیلات خودگردان فلسطین سه‌شنبه گذشته در اعتراض به عادی‌سازی روابط کشورهای بحرین و امارات با اشغالگران صهیونیستی تصمیم گرفت که از ریاست اتحادیه عرب برای نشست کنونی کناره‌گیری کند. به گزارش ایرنا از پایگاه خبری «عربی ۲۱» در بیانیه قطر که پنج‌شنبه شب منتشر شد، آمده است: از قبول ریاست یکصد و پنجاه و چهارمین دوره اتحادیه عرب که کشور فلسطین از آن کناره‌گیری کرد، عذرخواهی می‌کنیم.»

■ گلوبال تایمز: ورود امریکا به تایوان یعنی جنگ با چین

سردبیر یک روزنامه نزدیک به دولت چین در واکنش به یادداشتی در یک نشریه امریکایی گفت، ورود نیروهای امریکایی به تایوان جنگ میان چین و امریکا را به دنبال خواهد داشت. به گزارش فارس، «هو شی جین» سردبیر روزنامه «گلوبال تایمز» وابسته به حزب کمونیست چین به انتشار یادداشتی در نشریه «میلیتری ریویو» امریکا واکنش نشان داده و نوشته است: «به محض اینکه آنها گامی در راستای بازگرداندن نیروهای امریکایی به تایوان بردارند، ارتش آزادیبخش خلق قطعاً جنگی محقانه برای حفظ حق حاکمیت چین آغاز خواهد کرد. قانون مقابله با تجزیه چین، ببری با دندان‌های واقعی است.» به نوشته «نیوزویک»، «واکر دی. میلز» یکی از فرماندهان نیروی دریایی امریکا در میلیتری ریویو نوشته است، توازن قوا در شرق آسیا به سود چین در حال تغییر است و امریکا باید برای مقابله با آن نیروی نظامی به تایوان منتقل کند. میلز در یادداشت خود با عنوان «بازدارندگی در مقابل اژدها» مدعی شده است که این تغییر در توازن قوا، احتمال حمله غافلگیرانه چین به تایوان را افزایش داده و از این رو امریکا باید فشار جهانی بیشتری به پکن وارد کند.

■ خطیب‌زاده: حمایت اروپاییان از حقوق بشر سیاسی است

سخنگوی وزارت خارجه تأکید کرد که سیاسی‌کاری و اقدامات گزینشی از سوی امریکا و برخی دولت‌های اروپایی، همواره بیشترین ضربه را به اصل حقوق بشر وارد کرده است. خطیب‌زاده تأکید کرد: «برای ما بسیار عجیب و غیر قابل باور است که همین کشورها نه تنها واکنشی در قبال نقض فاحش حقوق ملت ایران به واسطه سیاست ضدبشری فشار حداکثری رژیم امریکا و تحریم‌های ظالمانه و ضد بشری آن اتخاذ نکرده‌اند، بلکه عملاً با بی‌عملی خود به آن دامن می‌زنند و در آن شریکند.» شورای حقوق بشر سازمان ملل در بیانیه‌ای مشترک که به امضای ۴۷ کشور رسیده و آن را نماینده آلمان قرائت کرد، آنچه